

EVROPSKÝ PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument ze zasedání

A7-0263/2012

25. 7. 2012

ZPRÁVA

o Paktu o sociálních investicích – reakce na krizi
(2012/2003(INI))

Výbor pro zaměstnanost a sociální věci

Zpravodajka: Danuta Jazłowiecka

OBSAH

	Strana
NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU	3
VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ.....	11
VÝSLEDEK KONEČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU	13

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

o Paktu o sociálních investicích – reakce na krizi

(2012/2003(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie (SFEU), a zejména na články 5, 6, 9, 147, 149, 151 a 153 této smlouvy,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 3. března 2010 s názvem „Evropa 2020: strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění“ (COM(2010)2020),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 23. listopadu 2010 nazvané „Agenda pro nové dovednosti a pracovní místa: evropský příspěvek k plné zaměstnanosti“ (COM(2010)0682) a na své usnesení na toto téma ze dne 26. října 2011¹,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 23. listopadu 2011 o roční analýze růstu na rok 2012 (COM(2011)0815), návrh společné zprávy o zaměstnanosti připojený k tomuto sdělení a na své usnesení ze dne 15. února 2012 o hledisku zaměstnanosti a sociálním hledisku v roční analýze růstu na rok 2012²,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 18. dubna 2012 nazvané „Na cestě k hospodářské obnově vedoucí k intenzivnímu růstu pracovních míst“ (COM(2012)0173),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 3. října 2008 o doporučení Komise o aktivním začleňování osob vyloučených z trhu práce (COM(2008)0639) a své usnesení na toto téma ze dne 6. května 2009³,
- s ohledem na průzkum Eurostatu z ledna roku 2012 a na tiskovou zprávu Eurostatu ze dne 8. února 2012⁴,
- s ohledem na sdělení Komise nazvané „Evropská platforma pro boj proti chudobě a sociálnímu vyloučení: evropský rámec pro sociální a územní soudržnost“ (COM(2010)0758), stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru na toto téma⁵ a na své usnesení na toto téma ze dne 15. listopadu 2011⁶,
- s ohledem na rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady ze dne 22. října 2008 o Evropském roku boje proti chudobě a sociálnímu vyloučení (2010)⁷,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 2. července 2008 nazvané „Obnovená sociální

¹ Přijaté texty, P7_TA(2011)0466.

² Přijaté texty, P7_TA(2012)0047.

³ Úř. věst. C 219 E, 5.8.2010, s. 23.

⁴ Tiskové prohlášení Eurostatu 21/2012, s. 1.

⁵ Úř. věst. C 238, 25.8.2011, s. 130.

⁶ Přijaté texty, P7_TA(2011)0495.

⁷ Úř. věst. L 298, 7.11.2008, s. 20.

agenda: Příležitosti, přístup a solidarita v Evropě 21. století“ (COM(2008)0412) a na své usnesení na toto téma ze dne 6. května 2009¹,

- s ohledem na sdělení Komise o dlouhodobé udržitelnosti veřejných financí pro hospodářské oživení (COM(2009)0545) a na své usnesení na toto téma ze dne 20. května 2010²,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 9. června 2010 nazvané „Nový impuls pro evropskou spolupráci v oblasti odborného vzdělávání na podporu strategie Evropa 2020“ (COM(2010)0296) a na své usnesení na toto téma ze dne 8. června 2011³,
- s ohledem na své usnesení ze dne 25. října 2011 o mobilitě a začlenění osob se zdravotním postižením a o Evropské strategii pro pomoc osobám se zdravotním postižením 2010–2020⁴,
- s ohledem na své usnesení ze dne 1. prosince 2011 o řešení problému předčasného ukončování školní docházky⁵,
- s ohledem na komuniké z Brugg o posílené evropské spolupráci v oblasti odborného vzdělávání a přípravy pro období 2011–2020, které bylo přijato dne 7. prosince 2010⁶,
- s ohledem na pracovní dokument útvarů Komise nazvaný „Pokroky v plnění cílů v oblasti vzdělávání a odborné přípravy“ (SEC(2011)0526),
- s ohledem na své usnesení ze dne 6. července 2010 o podpoře přístupu mladých lidí na trh práce, posílení statusu praktikantů, stáží a odborné přípravy⁷,
- s ohledem na návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o programu Evropské unie pro sociální změny a inovace, který předložila Komise (COM(2011)0609),
- s ohledem na nedávno přijatý soubor pěti nařízení a jedné směrnice o správě ekonomických záležitostí EU⁸,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 20. prosince 2011 s názvem Iniciativa „Příležitosti pro mladé“ (COM(2011)0933),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 29. června 2011 o víceletém finančním rámci na období 2014–2020 (COM(2011)0398),
- s ohledem na článek 48 jednacího řádu,
- s ohledem na zprávu Výboru pro zaměstnanost a sociální věci (A7-0263/2012),

¹ Přijaté texty, P6_TA(2009)0370.

² Přijaté texty, P7_TA(2010)0190.

³ Přijaté texty, P7_TA(2011)0263.

⁴ Přijaté texty, P7_TA(2011)0453.

⁵ Přijaté texty, P7_TA(2011)0531.

⁶ IP/10/1673.

⁷ Přijaté texty, P7_TA(2010)0262.

⁸ Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 1.

- A. vzhledem k tomu, že nynější hospodářská a finanční krize bude mít dlouhodobý dopad nejen na hospodářský růst, ale i na míru zaměstnanosti, úroveň chudoby a sociálního vyloučení, veřejné úspory a kvantitu a kvalitu sociálních investic v Evropě;
- B. vzhledem k tomu, že veřejný sektor byl v posledních letech výrazně zatížen dluhy a aby se předešlo jejich nadměrnému prohloubení, byla většina nedávných reakcí na krizi založena zejména na krátkodobých cílech usilujících o obnovení stability veřejných financí, což bylo pro ochranu našeho hospodářství nezbytné, a vzhledem k tomu, že tato úsporná opatření a konsolidace rozpočtu by se měly kombinovat s komplexní a ambiciózní investiční strategií pro udržitelný růst, zaměstnanost, sociální soudržnost a konkurenceschopnost i se sociálním řízením, které by poskytlo silný mechanismus pro dohled nad cíli strategie Evropa 2020 v oblasti zaměstnanosti a v sociální oblasti;
- C. vzhledem k tomu, že Lisabonská strategie i Evropská strategie zaměstnanosti selhaly a že úspěch strategie Evropa 2020 je nejistý a vyžaduje mnohem větší zapojení členských států a evropských orgánů v podobě opatření na podporu růstu, zaměstnanosti a konkurenceschopnosti;
- D. vzhledem k tomu, že nedávno zveřejněná roční analýza růstu i společná zpráva o zaměstnanosti ukázaly, že kvůli tomu, že fiskální konsolidace dosud dostatečně nepokročila a že je stále považována za prioritu, nezaměřuje se většina členských států v dostatečné míře na sociální cíle a cíle v oblasti zaměstnanosti a vzdělávání stanovené strategií Evropa 2020;
- E. vzhledem k tomu, že míra nezaměstnanosti stoupla v EU 27 ze 7,1 % v roce 2008 na více než 10 % v lednu 2012, se zřejmými regionálními rozdíly, a týká se zejména mladých lidí, pracovníků s nízkou kvalifikací a dlouhodobě nezaměstnaných osob, a vzhledem k tomu, že společně se stárnutím obyvatelstva tak v dlouhodobém výhledu vzniká závažné riziko ztráty lidského kapitálu, jež by mohlo mít nevratné důsledky pro trh práce, zejména pokud jde o tvorbu pracovních míst, hospodářský růst, konkurenceschopnost a sociální soudržnost;
- F. vzhledem k tomu, že 80 milionů Evropanů je v současnosti ohroženo chudobou a množství dětí a dospělých žijících v domácnostech nezaměstnaných se v roce 2010 zvýšilo na téměř 10 %; vzhledem k tomu, že to ve spojení s dětskou chudobou, rostoucím počtem „chudých pracujících“ a vysokou nezaměstnaností mladých lidí v budoucnu povede k ještě vyššímu riziku „dědičnosti“ chudoby a sociálního vyloučení;
- G. vzhledem k tomu, že v roce 2011 dosahovala míra chudoby u osob ve věku 16 až 24 let v Evropě v průměru 21,6 % a že u mladých lidí je větší pravděpodobnost, že budou zastávat nejisté zaměstnání – na dobu určitou nebo na částečný úvazek –, a že jsou rovněž více ohroženi nezaměstnaností; vzhledem k tomu, že nejistých zaměstnání v posledních letech výrazně přibývá a že míra nezaměstnanosti v některých zemích strmě stoupá;
- H. vzhledem k tomu, že systémy vzdělávání a odborné přípravy v Evropské unii – částečně také z důvodu nedostatečného financování – stále ještě nedokáží dostatečně naplnit potřeby trhu práce a vyhovět rostoucím požadavkům na kvalifikaci u dostupných pracovních míst a na kvalifikaci potřebnou pro odvětví, v nichž bude v budoucnu vznikat mnoho pracovních míst;

- I. vzhledem k tomu, že tlak na systémy sociálního zabezpečení se zvýšil, kvůli vyšším výdajům, poklesu příjmů i tlaku na snižování výdajů; vzhledem k tomu, že slabý hospodářský růst, přetrvávající vysoká míra dlouhodobé nezaměstnanosti, rostoucí počet chudých pracujících, úroveň nenahlášené práce a stále vyšší míra nezaměstnanosti mladých lidí tento trend pravděpodobně dále zhorší;
- J. vzhledem k tomu, že správně zaměřené sociální investice jsou důležité pro opětovné zajištění řádné budoucí úrovně zaměstnanosti mužů i žen, pro stabilizaci hospodářství, posílení dovedností a znalostí pracovní síly a zvýšení konkurenceschopnosti Evropské unie;
- K. vzhledem k tomu, že malé a střední podniky mají velký potenciál pro vytváření pracovních míst a hrají při přechodu na nové udržitelné hospodářství zásadní úlohu;

Nový přístup k sociálním investicím v Evropě

1. připomíná, že cílem sociálních investic, které spočívají v poskytování financí a jejich využití k vytváření sociálních i hospodářských zisků, je zabývat se vznikajícími sociálními riziky a nesplněnými potřebami a zaměřovat se na veřejné politiky a strategie investic do lidského kapitálu, které pomáhají připravovat jednotlivce, rodiny a společnosti na to, aby se dokázali přizpůsobit nejrůznějším změnám, přejít na měnící se trhy práce a čelit dalším výzvám, včetně například nabývání nových kvalifikací nezbytných pro odvětví, v nichž bude v budoucnu vznikat mnoho pracovních míst;
2. konstatuje, že za sociální investice mohou být považovány mj. veškeré služby sociální a zdravotní péče, služby v oblasti vzdělávání a související služby poskytované soukromými poskytovateli, a připomíná, že tyto služby jsou ve Smlouvách vymezeny jako součást vnitrostátních pravomocí;
3. zdůrazňuje, že jedním z nejdůležitějších rysů sociálních investic je jejich schopnost sladit sociální a ekonomické cíle, a proto by měly být považovány nejen za pouhé výdaje, ale zejména za investice, které se vyplatí dvakrát a v budoucnu přinesou skutečné zisky, pokud budou prostředky vynaloženy správným způsobem;
4. konstatuje proto, že cílené sociální investice by měly být důležitou součástí hospodářských politik a politik zaměstnanosti EU a členských států a jejich reakcí na krizi v zájmu splnění cílů strategie Evropa 2020, pokud jde o zaměstnanost, sociální oblast a oblast vzdělávání;
5. domnívá se, že usnadnění sociálního podnikání a přístupu k mikrofinancování pro zranitelné skupiny a osoby, jež jsou nejvíce vzdáleny trhu práce, je zásadním prvkem sociálních investic, neboť to umožní vytváření nových udržitelných pracovních míst, která často odolávají změnám hospodářského cyklu;
6. konstatuje, že krize vyžaduje modernizaci evropského sociálního modelu, přehodnocení vnitrostátních sociálních politik a přechod od sociálních států, které zejména reagují na škody napáchané selháním trhu, k „aktivujícím sociálním státům“, jež investují do občanů a poskytují jim nástroje a pobídky s cílem vytvořit udržitelná pracovní místa, dosáhnout růstu a předcházet sociálním deformacím; konstatuje, že krize dále zvýšila potřebu

investovat do sociálního podnikání;

Aktivující sociální státy

7. vyzývá v tomto ohledu členské státy a Komisi, aby udržovaly rovnováhu mezi opatřeními, jež se zabývají bezprostředními problémy v důsledku krize, a opatřeními střednědobého a dlouhodobého charakteru a aby zejména upřednostňovaly činnosti, jejichž cílem je:
 - a) pomoci nezaměstnaným při návratu do práce tím, že vytvoří inovativní a dynamické prostředí a budou nabízet individuální řešení a nezbytnou odbornou přípravu; pomoci lidem, kteří vstupují na trh práce, práci nalézt a vytvořit předpoklady pro snazší přechod od vzdělávání a odborné přípravy do profesního života;
 - b) bojovat proti nezaměstnanosti mladých lidí a umožnit jejich trvalé začlenění do pracovního života, včetně těch mladých lidí, kteří nemají pracovní místo ani vzdělání nebo odbornou přípravu;
 - c) podpořit hospodářský růst s cílem vytvořit kvalitní a udržitelná pracovní místa pro ženy i muže, zejména v malých a středních podnicích; zvýšit produktivitu práce a zlepšit rozdělení práce;
 - d) zvyšovat spokojenost na pracovišti a omezovat příčiny vyloučení z profesního života, jako jsou např. pracovní úrazy, šikana na pracovišti nebo další nepříznivé pracovní podmínky;
 - e) investovat do celoživotního vzdělávání a odborné přípravy pro všechny věkové skupiny s tím, že se bude klást zvláštní důraz na vzdělávání v raném dětství a přístup k terciárnímu vzdělávání, spolupráci mezi podnikatelským prostředím a školami, pracovní praxi a zvláštní přípravu pro odvětví, v nichž existuje nedostatek pracovních sil, i na odbornou přípravu;
 - f) investovat do inovací a podpořit výrobu inovativních produktů a poskytování inovativních služeb, jež souvisí zejména se změnou klimatu, energetickou účinností, zdravím a stárnutím obyvatelstva;
 - g) odstraňovat příčiny segregace na trhu práce na základě pohlaví;
 - h) posílit rovnováhu mezi flexibilitou a jistotou pracovních vztahů s cílem přispět k vyšší kvalitě zaměstnání a pomáhat se sladováním rodinného a pracovního života;
 - i) přizpůsobit penzijní systémy měnícím se hospodářským a demografickým podmínkám, zavést nezbytné reformy zohledňující udržitelnost i spolehlivost a snížit hospodářskou závislost mj. vytvořením podmínek pro delší zapojení do pracovního života na dobrovolném základě, jako je zaměření na bezpečnost a zdraví při práci, různé pobídky a pružné modely zaměstnání, a zvýšit zaměstnanost ve všech věkových skupinách;
 - j) bojovat s chudobou a vyloučením ze společnosti a zdravotní péče a upřednostňovat přitom preventivní a proaktivní činnost;

8. vyzývá členské státy a Komisi, aby přijaly opatření s cílem: rozvinout politiky příznivé pro růst a zaměstnanost (např. účinnější podpora MSP i efektivnější, lépe zaměřené a aktivující systémy sociálního zabezpečení a politiky v oblasti nezaměstnanosti); zavést celoživotní učení, zvláštní odbornou přípravu zaměřenou na odvětví s nedostatkem pracovníků a na potřeby regionálních a místních trhů práce a rekvalifikaci s cílem dosáhnout zaměstnanosti u dlouhodobě nezaměstnaných, podporovat celoživotní zvyšování kvalifikace, odbornou přípravu, praxe a placené stáže se zvláštním zaměřením na nezaměstnané mladé lidi a pracovníky s nízkou kvalifikací; usilovat o to, aby lidé pracující na plný úvazek byli schopni ze své práce žít;
9. zdůrazňuje, že nezaměstnanost mladých lidí musí být důležitou součástí strategie sociálních investic; vyzývá členské státy, aby investovaly a předkládaly ambiciózní strategie s cílem zabránit ztrátě jedné generace a zlepšit přístup mladých lidí na trhy práce tím, že
 - a) rozvinou partnerství mezi školami, vzdělávacími centry a místními nebo regionálními podniky,
 - b) poskytnou školení a vysoce kvalitní programy stáží pro mladé lidi, programy odborné přípravy ve spolupráci s podniky i programy pro zácvik ve spolupráci se zkušenými zaměstnanci, aby mladé lidi zapojili a vycvičili přímo v podniku;
 - c) podpoří podnikavost i evropskou záruku pro mladé a vytvoří pobídky pro zaměstnavatele, aby přijímali absolventy;
 - d) zajistí lepší přechod ze vzdělávacího procesu do zaměstnání a podpoří evropskou a regionální mobilitu;
10. zdůrazňuje osobní odpovědnost, s ohledem na to, že každý jednotlivec musí také přemýšlet o tom, co může udělat pro to, aby se v konkurenci talentovaných lidí prosadil;
11. vyzývá členské státy a Komisi, aby přijaly veškerá možná opatření ke zdokonalení vzdělávacích systémů na všech úrovních, a to prostřednictvím: silného důrazu na strategii rozvoje v raném dětství; vytvoření školního prostředí podporujícího začlenění; prevence předčasného ukončování školní docházky; zlepšení kvality sekundárního vzdělávání a zavedení pokynů a poradenství, jež mladým lidem poskytnou lepší podmínky k tomu, aby mohli úspěšně vstoupit do terciárního vzdělávání nebo získat přímý přístup na trh práce; vytváření nástrojů zaměřených na lepší předvídaní budoucích potřeb, pokud jde o kvalifikaci, a na posílení spolupráce mezi vzdělávacími institucemi, podniky a službami zaměstnanosti; lepšího uznávání odborných kvalifikací a vytváření vnitrostátních rámců kvalifikací;
12. vyzývá Komisi a členské státy, aby stanovily správnou rovnováhu mezi jistotou a flexibilitou na trhu práce například prostřednictvím komplexního uplatňování zásad flexikurity a aby řešily segmentaci trhu práce, a to tak, že osobám, které se nacházejí v přechodné fázi, nebo s pracovními úvazky na dobu určitou či částečnými pracovními úvazky, bude poskytnuto přiměřené sociální zabezpečení a rovněž přístup k odborné přípravě, rozvoji profesní dráhy a možnostem práce na plný úvazek; vybízí členské státy, aby investovaly do služeb – jako je například dostupná, celodenní a vysoce kvalitní péče

o děti, místa ve školách s celodenním programem a péče o seniory –, které napomohou prosazovat rovnost žen a mužů a zlepšovat rovnováhu mezi pracovním a soukromým životem a vytvořit rámec umožňující vstoupit nebo se vrátit na trh práce;

13. vybízí členské státy, které tak dosud neučinily, aby provedly reformy nezbytné k tomu, aby se jejich penzijní systémy staly udržitelnými, jistými a inkluzivními a aby se snížila míra hospodářské závislosti s cílem udržet dostatečný počet pracovníků, a aby tato opatření zkombinovaly s neustále se zlepšujícími pracovními podmínkami a s uplatňováním systémů celoživotního vzdělávání, které umožní dosáhnout pevnější a delší profesní dráhy;

Lepší správa prostřednictvím Paktu o sociálních investicích

14. vyzývá členské státy, aby více usilovaly o začlenění sociálních investic do svých střednědobých a dlouhodobých rozpočtových cílů i do svých programů vnitrostátních reforem; vyzývá Evropskou radu a Komisi, aby lépe monitorovaly plnění cílů strategie Evropa 2020 v oblasti zaměstnanosti a sociálních cílů;
15. konstatuje, že pro zajištění řádného provádění cílů v oblasti zaměstnanosti a sociálních cílů je nutno doplnit nedávno vytvořený systém makroekonomického a rozpočtového dohledu v EU o zdokonalené sledování politik zaměstnanosti a sociálních politik; vyzývá proto Komisi, aby zvažila vytvoření hodnotící tabulky založené na ukazatelích obvyklých sociálních investic, která bude sloužit ke sledování pokroku učiněného v členských státech a na úrovni Unie, a aby podpořila společenskou odpovědnost podniků – zejména malých a středních – prostřednictvím vytvoření evropského sociálního označení;
16. vyzývá členské státy, aby zvažily podepsání „Paktu o sociálních investicích“, který stanoví investiční cíle a vytvoří posílený kontrolní mechanismus zaměřený na zvýšení úsilí o splnění cílů strategie Evropa 2020 v oblasti zaměstnanosti, sociálních věcí a vzdělávání; tento „Pakt o sociálních investicích“ by, stejně jako např. „Pakt euro plus“, obsahoval seznam zvláštních opatření v podobě sociálních investic členských států ve stanoveném časovém rámci za účelem splnění cílů strategie Evropa 2020 v oblasti zaměstnanosti, sociálních věcí a vzdělávání v souladu s roční analýzou růstu a vnitrostátními programy reforem; tyto kroky by měly podléhat pravidelnému dohledu s významnou úlohou Evropské komise a Evropského parlamentu a se zapojením všech příslušných útvarů Rady;
17. vyzývá Komisi, aby přijala veškerá možná opatření, která by členské státy povzbudila a dovedla k podepsání „Paktu o sociálních investicích“, a aby zavedla hodnocení cílů v oblasti zaměstnanosti, sociální oblasti a oblasti vzdělávání v rámci evropského semestru v roce 2013;
18. vyzývá členské státy, aby zajistily, že víceletý finanční rámec na období 2014–2020 bude obsahovat přiměřené rozpočtové zdroje nezbytné pro stimulaci a podporu sociálních investic v Evropě a že dostupné finanční prostředky bude možné využívat rozumně a účinně, a aby zajistily, že strukturální fondy, zejména Evropský sociální fond, budou podporovat sociální investice a jejich priority budou odrážet specifické potřeby členských států; vyzývá Komisi, aby, pokud to uzná za vhodné, členským státům pro účely sociálních investic zpřístupnila další případné zdroje financování;

19. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi a vládám a parlamentům členských států.

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ

Současná hospodářská a finanční krize bude mít nepochybně dlouhodobé a silné dopady nejen na evropské hospodářství, ale rovněž na míru zaměstnanosti, veřejné úspory a sociální investice v Evropě. Většina nedávných i současných reakcí na krizi je založena na krátkodobých cílech zaměřených převážně na obnovu udržitelnosti veřejných financí, což je pro hospodářství EU stěžejní. V této souvislosti bychom však neměli opomíjet negativní dopady, které by tato úsporná opatření mohla mít na zaměstnanost a konkurenceschopnost v Evropě, a měli bychom je doplnit opatřeními příznivými pro růst a zaměstnanost, mezi něž patří dobře zacílené sociální investice.

Výzvy, které přináší budoucnost

V důsledku hospodářské a sociální krize činila míra nezaměstnanosti v EU 27 v lednu 2012 více než 10 %. Evropa dále čelí mimořádně závažným problémům s nezaměstnaností mladých lidí, což společně se stále obtížnějším přechodem ze školy do práce vytváří v dlouhodobém výhledu riziko jejich nepřítomnosti na trhu práce a úbytku lidského kapitálu. Dalším naléhavým problémem je situace pracujících s nízkou kvalifikací, kteří čelí neustále klesající poptávce na trhu práce, a to v důsledku změn v průmyslu, který přechází ke složitějším technologiím a činnostem náročným na znalosti, stejně jako rostoucí počet osob žijících v chudobě a ohrožených sociálním vyloučením.

Obtížnou situaci na trhu práce dále zhoršují problémy vzdělávacích systémů a také stárnutí obyvatelstva. Na jedné straně nedokážou nedostatečné výsledky vzdělávání v Evropské unii uspokojivě naplňovat potřeby trhu práce a nevyhovují rostoucí odborné náročnosti dostupných pracovních míst. Je třeba se znepokojením konstatovat, že v roce 2010 14,1 % mladých lidí ve věku od 18 do 24 let předčasně ukončilo školní docházku a že přes 20 % všech dětí nedosáhlo základní úrovně čtenářské a matematické gramotnosti. Na druhou stranu kvůli stárnutí obyvatelstva klesá počet osob vstupujících na trh práce a od roku 2012 začne klesat počet obyvatel v produktivním věku, takže v roce 2060 budou na jednu osobu ve věku 65 a více let připadat pouze dva pracující občané. Tyto demografické trendy budou znamenat závažné důsledky pro trh práce, potenciál hospodářského růstu a veřejné úspory.

Kromě toho se v důsledku krize v mnoha zemích zvýšil tlak na systémy sociální podpory a podstatně poklesly příjmy pro důchodové systémy, zaměstnanecké výhody nebo systémy zdravotnictví. Tento trend pravděpodobně ještě zhorší vysokou míru dlouhodobé nezaměstnanosti.

Bohužel se zdá, že většina nedávných reakcí na krizi postrádá rozměr sociální politiky a politiky zaměstnanosti. Nedávno zveřejněná roční analýza růstu a rovněž společná zpráva o zaměstnanosti ukázaly, že ne všechny členské státy se dostatečně zabývaly cíli strategie Evropa 2020, pokud jde o sociální oblast a oblast zaměstnanosti a vzdělávání, neboť fiskální konsolidaci je stále ještě třeba považovat za prioritu.

Význam sociálních investic

V zájmu obnovy udržitelného růstu v Evropě je nutné reagovat na výše uvedené výzvy dobře

zacílenými sociálními investicemi, které se zaměří na přípravu jednotlivců, rodin a společností na přijetí měnících se hospodářských podmínek a požadavků trhu práce. Vedle zajištění udržitelnosti veřejných financí by se členské státy měly stejnou měrou soustředit na pomoc nezaměstnaným, zejména dlouhodobě nezaměstnaným, s návratem do práce; na vytváření udržitelných a kvalitních pracovních míst, zvýšení produktivity práce a rovněž její lepší rozdělení; na investice do vzdělávání a odborné přípravy, zdokonalení vzdělávacích systémů a lepší přizpůsobení dovedností absolventů a pracovníků požadavkům trhu práce; na posílení rovnováhy mezi flexibilitou a jistotou a pomoc se sladováním rodinného a pracovního života; na reformu důchodových systémů a vytváření podmínek pro delší produktivní život; a na boj s chudobou a sociálním vyloučením.

Jelikož sociální investice pokrývají celou škálu politik, jsou důležité pro obnovení náležité úrovně zaměstnanosti v budoucnu a pro zvýšení konkurenceschopnosti Evropy. Jejich cílem je sladit sociální a ekonomické cíle, a proto by je vlády neměly považovat za pouhé výdaje, ale měly by je chápat spíše jako investice, které v budoucnosti přinesou skutečný zisk. Kromě toho se zdá, že členské státy budou muset kvůli krizi přepracovat své sociální politiky a přejít od „aktivního sociálního státu“ k „aktivujícímu sociálnímu státu“, jenž investuje do občanů a poskytuje jim nástroje a pobídky, místo aby pouze reagoval na škody, k nimž dochází v důsledku selhání trhu. S ohledem na výše uvedené bychom měli zajistit, aby byly sociální investice významnou součástí reakcí EU na krizi a evropských hospodářských politik a politik zaměstnanosti.

Rozměr EU a lepší správa

Zdá se, že je naléhavě zapotřebí koordinovaný přístup EU k sociálním investicím. První pokus o koordinovanou reakci EU s ohledem na politiky zaměstnanosti a sociální politiky v Evropě, Lisabonská strategie společně s Evropskou strategií zaměstnanosti, selhal kvůli nedostatečné správě; úspěch strategie Evropa 2020 je vzhledem k tomu, co lze pozorovat, bohužel nejistý a od členských států vyžaduje větší angažovanost. Proto se zpravodajka domnívá, že nedávno vytvořená správa ekonomických záležitostí a makroekonomický dohled by měly být doplněny o sledování politik zaměstnanosti a sociálních politik. V této souvislosti zpravodajka vyzývá členské státy, aby podepsaly „Pakt o sociálních investicích“, jehož prostřednictvím by mohla vzniknout lepší správa a mechanismus kontroly provádění cílů strategie Evropa 2020, pokud jde o zaměstnanost, sociální oblast a oblast vzdělávání. Rovněž vyzývá Komisi, aby vytvořila hodnotící tabulku s ukazateli obvyklých sociálních investic, díky níž by bylo možné sledovat pokrok v zemích EU. Opravdová strategie sociálních investic vyžaduje přiměřené financování, a proto zpravodajka vyzývá Radu, aby zajistila, že právě projednávaný víceletý finanční rámec na období 2014–2020 bude obsahovat přiměřené rozpočtové zdroje nezbytné pro evropské sociální investice, a aby se rovněž postarala o to, že strukturální fondy, zejména Evropský sociální fond, budou sociální investice podporovat.

VÝSLEDEK KONEČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU

Datum přijetí	10.7.2012
Výsledek konečného hlasování	+ : 35 - : 2 0 : 0
Členové přítomní při konečném hlasování	Regina Bastos, Edit Bauer, Heinz K. Becker, Phil Bennion, Pervenche Berès, Vilija Blinkevičiūtė, Philippe Boulland, David Casa, Ole Christensen, Minodora Cliveti, Emer Costello, Frédéric Daerden, Karima Delli, Sari Essayah, Marian Harkin, Nadja Hirsch, Stephen Hughes, Danuta Jazłowiecka, Ádám Kósa, Jean Lambert, Veronica Lope Fontagné, Olle Ludvigsson, Thomas Mann, Csaba Óry, Siiri Oviir, Konstantinos Poupakis, Sylvana Rapti, Elisabeth Schroedter, Nicole Sinclair, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Jutta Steinruck
Náhradník(ci) přítomný(i) při konečném hlasování	Georges Bach, Kinga Göncz, Svetoslav Hristov Malinov, Anthea McIntyre, Antigoni Papadopoulou, Evelyn Regner